Súd:	Okresný súd Bardejov
Spisová značka:	SK-1C/28/2022
Identifikačné číslo súdneho spisu:	8622201388
Dátum vydania rozhodnutia:	24. 06. 2024
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ:	JUDr. Jana Keselicová
ECLI:	ECLI:SK:OSBJ:2024:8622201388.3

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Okresný súd Bardejov, sudkyňa JUDr. Jana Keselicová, v právnej veci žalobcov: 1) A. B. C., nar.XX.XX.XXXX, bytom D. E. XX, XXX XX B., štátny občan SR, 2) F. C., nar.XX.XX.XXXX, bytom D. E. XX, XXX XX B., štátny občan SR, obaja zastúpení: JUDr. Michal Harviš, advokát, Advokátska kancelária so sídlom Stropkovská 633/3, 089 01 Svidník, IČO: 36 153 834 proti žalovanej: G. H., I. X. XXXX XXX/XX, XXX XX J., K.: XX XXX XXX, zastúpená: Mgr. Juraj Berežný, advokát, Advokátska kancelária so sídlom Centrálna 2/38, 089 01 Svidník, IČO: 50 039 229, o náhradu škody a ochranu osobnosti, takto

r o z h o d o l :

I. Žalobu žalobcu 1) zamieta.
II. Žalovaná má nárok na náhradu trov konania proti žalobcovi 1) v rozsahu 100 %, o ktorých výške bude rozhodnuté po právoplatnosti rozsudku samostatným uznesením.

III. Žalovaná je povinná zaplatiť žalobcovi 2) nemajetkovú ujmu vo výške 2 000,- eur do troch dní od právoplatnosti rozsudku.

IV. V prevyšujúcej časti žalobu žalobcu 2) zamieta.

V. Žalobca 2) má nárok na náhradu trov konania proti žalovanej v rozsahu 100 %, o ktorých výške bude rozhodnuté po právoplatnosti rozsudku samostatným uznesením.

o d ô v o d n e n i e :

1. Žalobcovia 1) a 2) podali žalobu proti žalovanej dňa 05.09.2022 o náhradu škody a ochranu osobnosti.
2. Svoju žalobu odôvodnili tým, že žalobca 1) je zákonným zástupcom – otcom mal. F. C., nar.XX.XX.XXXX, ktorý bol žiakom G. L. I. X. XXXX XXX/XX M. J.. V priestoroch ZŠ, ktorú maloletý F. navštevoval bol spolužiakmi v čase od septembra 2020 do 18.05.2021 šikanovaný, ktorí od neho viackrát požadovali peniaze pod verbálnou hrozbou, že ho nebudú hneď a teraz biť a nechajú ho na pokoji, nech ich neotravuje, lebo dostane bitku, ďalej v období od septembra 2020 do 18.05.2021 v priestoroch školy opakovane bezdôvodne fyzicky napadli maloletého F. C., a to strkaním, údermi a kopaním do hlavy a celého tela, kde uvedenými vyššie popísanými konaniami spôsobili mal. F. C. pomliaždeniny a krvné podliatiny s dobou liečenia 5-6 dní, ako aj posttraumatickú stresovú poruchu CAN psychické týranie a depresívne stredne ťažkú poruchu bez psychologických prejavov, teda poruchu zdravia, v dôsledku ktorej mu bol sťažený obvyklý spôsob života najmenej 7 dní. Za uvedené skutky a traumu spôsobenú mal. F. na základe trestného oznámenia žalobcu, bolo vedené trestné stíhanie voči žiakom X. N. O. G. L. I. X. A. M. J., ktorí dlhodobo šikanovali mal. F. C. - syna žalobcu, kde vyšetrovateľ ORPZ-OKP vo J. zahájil voči maloletým žiakom trestné stíhanie vo veci ad 1) zločin vydierania, ad 2) prečin ublíženia na zdraví a ad 3) prečin výtržníctva, avšak uznesením ČVS:ORP-81/VYS-SK-2021 zo dňa 13.01.2022 ho zastavil, lebo je trestné stíhanie neprípustné, ak ide o osobu, ktorá

pre nedostatok veku nie je trestne zodpovedná. Žalobca sa domáhal ochrany práv mal. F. opakovane, keď písomne sa sťažoval na riaditeľstve ZŠ na šikanovanie svojho syna zo strany jeho spolužiakov - žiakov X. N. triedy žalovanej školy a navrhoval prijatie opatrení zo strany žalovanej, aby sa podobné správanie voči jeho synovi neopakovalo. Žalovaná však nevykonala potrebné a rázne opatrenie, aby zamedzila šikanovaniu ba naopak vo svojom statuse na stránke školy št. zást. A. P. Q. konštatovala, že ako riaditeľka školy je zarmútená celou situáciou, ktorá bola odprezentovaná aj v médiách a svojim obsahom naštrbila dobrú povesť školy a vyvolala lavínu negatívnych reakcii na sociálnych sieťach. Z uvedeného dôvodu žalobca podal trestné oznámenie pre podozrenie zo spáchania trestného činu, čo následné vyšetrovanie a postup OČTK vyústilo do štádia, v ktorom sa preukázala opodstatnenosť tvrdení žalobcu. Pretože žalovaná strana svojim konaním (nekonaním) porušila svoje povinnosti pri výchove a vzdelávaní detí, že zlyhala ako školská ustanovizeň pri ochrane detí, ktoré sú rodičmi posielané do škôl, za neprofesionálny a necitlivý prístup k deťom, ako aj porušovanie povinnosti v zmysle ust. zák. č. 138/2019 Zb. o pedagogických zamestnancoch, bol nútený zmeniť základnú školu, kde by mal. F. pokračoval v školskej dochádzke. (Uvedené odporučila aj znalkyňa). Porušenie povinnosti žalovanej pri zabezpečovaní vyučovacieho procesu a ochrane a vzdelávaní detí konštatovala aj štátna školská inšpekcia v jeho sťažnosti o spravodlivé vyriešenie situácie šikanovania. Uvedeným konaním žalovanej bola spôsobená maloletému okrem fyzickej a psychickej ujmy aj ujma materiálna - formou priamych nákladov, keďže s ním žalobca 1) musel absolvovať lekárske vyšetrenia za účelom poškodenia zdravia. Vyčíslenie priamych nákladov pozostávajúce z cestovného predstavuje sumu 474,59 eura (cestovné príkazy) a z dôvodu zmeny školy mal. F. na K. G. - ul. D. M. J., ktorá nie je školským obvodom pre obec D.. E., kde mal. F. býva a nepreplácа deťom cestovné z miesta bydliska za šk. rok 2021/2022 vo výške 390,- eur. Uvedeným konaním žalovanej bola maloletému spôsobená aj nemajetková ujma, ktorú požaduje uhradiť v peniazoch a to v sume 8 000,- eur, vzhľadom na to, že konaním žalovanej bola v značnej miere už v mladom veku znížená jeho dôstojnosť.

3. Žalovaná vo svojom vyjadrení k žalobe zo dňa 29.12.2022 poukázala na zákonné predpoklady vzniku nároku na náhradu škody a náhradu nemajetkovej ujmy. Podľa žalovanej nebolo preukázané porušenie zo strany žalovanej. Zo znaleckého posudku A. O. R., ktorá uviedla, že u maloletého bola diagnostikovaná posttraumatická stresová porucha, CAN psychické týranie, nevyplýva príčinná súvislosť s údajnou šikanou maloletého. Taktiež z uznesenia vyšetrovateľa nevyplýva, že páchateľom skutku má byť žalovaná, ale sú to iné fyzické osoby. V predmetnom uznesení vyšetrovateľa PZ sa uvádza, že k skutkom malo dôjsť okrem priestorov školy aj inde v meste J.. Podľa žalovanej nie je vymedzené k akým skutkom malo dôjsť v príčinnej súvislosti s porušením povinnosti žalovanej. Žalovaná namietala aktívnu vecnú legitimáciu žalobcu 1). Vo vzťahu k žalobcovi 2) uviedla, že pokiaľ nedôjde k zamietnutiu žaloby, namietala výšku požadovanej náhrady nemajetkovej ujmy pre jej neprimeranosť a navrhla súdu využiť moderačné právo.

4. Súd vykonal dokazovanie výsluchom strán, svedkyne, listinnými dôkazmi, pripojeným vyšetrovacím spisom ČVS: ORP-81/VYS-SK-2021 a zistil tento skutkový stav.

5. Žalobcovia v písomnom vyjadrení zo dňa 29.01.2023 uviedli, že z odborného vyšetrenia A. A. D. vyplýva, že mal. F. C. utrpel pomliaždenie záhlavnej časti hlavy vľavo a pomliaždenie a krvné podliatiny, ktoré je možné zo súdnolekárskeho hľadiska hodnotiť ako ľahké s dobou liečenia s práceneschopnosťou 5-6 dní, a mohli sa stať pri údere do uvedenej oblasti dlaňou – päsťou, spôsobenou druhou osobou, čo je nepopierateľné, že sa mu to stalo v škole a spôsobili mu to spolužiaci. Poukázal na skutky, z ktorých boli obvinení spolužiaci maloletého, v dôsledku ktorých maloletý v doprovode otca musel vyhľadať lekársku pomoc, ako aj pomoc klinického psychológa, ďalej centrum pedagogicko-psychologického poradenstva a prevencie, kde stretnutia boli zamerané na poskytovanie psychologickej podpory dieťaťa v súvislosti s podozrením na šikanovanie v škole. Psychológom nebol odporúčaný návrat do školského zariadenia. Žalobcovia poukázali na výsledky vyšetrovania a závery znaleckých posudkov, ktoré boli obstarané v priebehu vyšetrovania. Poukázali na zodpovednosť žalovanej ako inštitúcie zodpovednej za vyučovací a výchovný proces v školskom zariadení.

6. Žalobcovia predložili na č.l. 40 a nasl. spisu zdravotnú dokumentáciu vzťahujúcu sa na maloletého F. C., z ktorej vyplýva, že bolo vykonané RTG lebky, USG brucha, CT mozgu s negatívnymi nálezmi.

7. Zo správy z klinicko psychologického vyšetrenia zo dňa 11.06.2021 súd zistil záver, podľa ktorého u maloletého F. C. P. B. M. S. T., T. M. Q. D. S. A. M. U. J. T. J. T. T., U. L., L., L. J. T. V. M. K. F.. M. J. T. v rovesníckom fungovaní u dieťaťa traumatizovaného napadnutím spolužiakmi a pravdepodobne dlhšie trvajúcim šikanovaním.

8. Žalobcovia predložili potvrdenie o návšteve dieťaťa na psychologických stretnutiach v Centre pedagogicko-psychologického poradenstva a prevencie vo J., z ktorého vyplýva, že boli realizované poradenské stretnutia s maloletým v súvislosti s podozrením na šikanovanie v škole. Stretnutia boli

zamerané na poskytnutie psychickej podpory dieťaťu a to v dňoch 28.05, 01.06. a 08.06.2021 s psychologičkou A. R. S..
9. Žalovaná v podaní zo dňa 24.04.2023 namietala svoju pasívnu vecnú legitimáciu, pretože zo strany žalovanej nedošlo k porušeniu právnej povinnosti a vznik škody nie je v príčinnej súvislosti s konaním žalovanej.
10. Z oznámenia o výsledku prešetrenia sťažnosti Štátnou školskou inšpekciou v Prešove zo dňa 19.07.2021 súd zistil, že sťažnosť, ktorú podal žalobca 1) bola opodstatnená v tej časti nevyhotovenia zápisnice o prešetrení sťažnosti riaditeľkou školy v zmysle § 19 ods. 1 zákona o sťažnostiach. Vyjadrenie k sťažnosti zo dňa 18.05.2021 nespĺňalo náležitosti oznámenia výsledku prešetrenia sťažnosti podľa § 20 zákona o sťažnostiach. Vo vzťahu k neriešeniu šikanovania maloletého považovala školská inšpekcia sťažnosť za neopodstatnenú.
11. Žalovaná predložila listinné dôkazy na č. l. 93 – 162 spisu a to prezenčnú listinu z pracovnej porady konanej dňa 31.08.2020, zápisnicu z pracovnej porady konanej dňa 31.08.2020, smernicu o prevencii a riešení šikanovania žiakov zo dňa 02.09.2018, školský poriadok, vyjadrenie triednej učiteľky k sťažnosti p. C. zo dňa 31.05.2021, vyjadrenie riaditeľky školy ku sťažnosti p. A. B. C. zo dňa 08.09.2021, správu riaditeľky školy pre vedúcu OŠaK MsÚ J. A. W. E. zo dňa 02.07.2021, záznam z pohovoru so žalobcom zo dňa 18.05.2021, záznam z pohovoru so žiakmi zo dňa 18.05.2021, opatrenie žalovanej zo dňa 25.05.2021, plán práce výchovného poradcu na školský rok 2020/2021, plán práce školy na školský rok 2020/2021, prezenčnú listinu zo zasadnutia Pedagogickej rady dňa 16.04.2021, zápisnicu zo zasadnutia pedagogickej rady konanej dňa 16.04.2021, metodické usmernenie Ministerstva školstva pre návrat žiakov do škôl zo dňa 16.04.2021, fotokópiu triednej knihy školského roku 2020/2021, smernicu Ministerstva školstva č. 36/2018 k prevencii a riešeniu šikanovania detí a žiakov v školách a školských zariadeniach. Uvedené listinné dôkazy preukazujú, že zamestnanci žalovanej boli oboznámení s Pracovným, Školským, Organizačným poriadkom a Smernicou č. 36/2018 k prevencii a riešeniu šikanovania detí a žiakov v školách a školských zariadeniach. Podľa predložených listinných dôkazov žalovaná má zavedenú politiku proti šikanovaniu, poskytla žiakom a ich zákonným zástupcom informácie o šikanovaní a vyškolila svojich zamestnancov, ako rozpoznať a riešiť šikanovanie, a teda podnikla všetky dostupné kroky na zabránenie vzniku škody a šikanovaniu. Žalovaná zastáva názor, že bezpečnosť, dozor a ani ochrana zdravia žiakov zo strany školy zanedbaná nebola.
12. Podľa bodu 2.1 Školského poriadku zo dňa 02.09.2020, má žiak právo na individuálny prístup rešpektujúci jeho schopnosti a možnosti, nadanie a zdravotný stav, má právo na ochranu zdravia a bezpečnosť pri vyučovaní, na ochranu svojho súkromia, ako aj na ochranu svojej rodiny.
13. Podľa čl. 2 ods. 1 Smernice o prevencii a riešení šikanovania žiakov, sa na účely tejto smernice šikanovaním rozumie za a) správanie žiaka, ktorého úmyslom je ublíženie, ohrozenie alebo zastrašovanie iného žiaka alebo b) úmyselný spravidla opakovaný útok voči žiakovi alebo skupine žiakov, ktorí sa z rôznych dôvodov nevedia alebo nemôžu účinne brániť.
14. Podľa čl. 2 ods. 3 Smernice o prevencii a riešení šikanovania žiakov, šikanovanie sa môže prejaviť a) v priamej forme, najmä fyzickými útokmi, urážaním, nadávkami, posmechom, zosmiešnením, príkazmi agresora vykonať určitú vec proti vôli obete, odcudzením veci, vyhrážaním, zastrašovaním, vydieraním, zneužitím osobných údajov, fotografií, šírením nepravdivých informácií alebo kyberšikanovaním alebo b) v nepriamej forme, najmä prehliadaním, ignorovaním, zámerným vyčleňovaním z kolektívu alebo nedobrovoľným vystavovaním agresívnym situáciám.
15. Uznesením Okresného riaditeľstva PZ vo Svidníku, odbor kriminálnej polície, oddelenie vyšetrovania sp. zn. ČVS: ORP-81/VYS-SK-2021 zo dňa 23.06.2021 bolo začaté trestné stíhanie za ad. 1) zločin vydieranie podľa § 189 ods. 1, ods. 2 písm. b) Trestného zákona s poukazom na § 139 ods. 1 písm. a) Trestného zákona, ad 2) prečin ublíženie na zdraví podľa § 156 ods. 1 Trestného zákona a ad. 3) prečin výtržníctvo podľa § 364 ods. 1 písm. a) Trestného zákona preto, že ad. 1) páchatelia v období od septembra 2020 do 18.05.2021, v priestoroch G. H. L. I. X. XXXX XXX/XX M. J. T. K. M. A. J. viackrát potom, čo stretli osamoteného maloletého F., nar.XX.XX.XXXX, pod verbálnou hrozbou, že ho nebudú hneď teraz byť a nechajú ho na pokoji za podmienky, že im dá nejaké peniaze, čo maloletý zo strachu pred fyzickým napadnutím urobil a peniaze v doposiaľ nezistenej sume páchateľom viackrát odovzdal, ad. 2), ad. 3) páchatelia v období od septembra 2020 do 18.05.2021, v priestoroch G. H. L. I. X. XXXX XXX/XX M. J. T. K. M. A. J., najmenej dvadsaťkrát bezdôvodne fyzicky napadli maloletého F., nar.XX.XX.XXXX a to údermi a kopaním do hlavy a celého tela, pričom v dôsledku fyzického napadnutia dňa 17.05.2021 maloletý utrpel zranenie a to otras mozgu a ďalšími viacerými fyzickými napadnutiami utrpel epizódu stredne ťažkej depresie a posttraumatickú stresovú poruchu, psychickú poruchu zdravia, v dôsledku ktorej mu bol sťažený obvyklý spôsob života najmenej 7 dní.

16. Za prítomnosti psychologičky Q. D. Q. a sociálnej kurátorky ÚPSVaR Svidník A. A. D. bol pred vyšetrovateľom dňa 21.07.2021 (č.l. 46 vyšetrovacieho spisu) vypočutý žalobca 2) maloletý F. C., ktorého výpoveď je možné zhrnúť nasledovne:
- potvrdil, že chodil do ZŠ X. A. J. a od septembra má nastúpiť do ZŠ D. J.,
- označil spolužiakov, ktorí mu robili zle už v septembri 2020,
- bližšie popísal skutky, ktoré sa mali stať napr., že mu zobrali veci a začali si ich hádzať, bili ho, zadržiavali pri stene, strkali do neho, nechceli ho pustiť, dali mu facku (taktiež on facku vrátil), udreli ho do chrbta, buchli ho po hlave, hodili po ňom pero, viackrát mu povedali, že ho prestanú biť, ak im dá peniaze (potom mu povedali, že to bolo zo srandy), peniaze im nedal žiadne, hodili ho na zem a začali ho biť, buchli ho po ramene, dusili ho, nerád chodil do školy.
17. Zo záverov znaleckého posudku č. 22/2021 zo dňa 20.08.2021 vypracovaného znalkyňou Q. D. Q. z odboru psychológie, odvetvia klinickej psychológie detí a dospelých súd zistil, že v aktuálnom psychickom obraze sú prítomné prejavy nadmernej úzkosti a depresivity, v popredí s negatívnym sebaobrazom a narušenou sociálnou adjustáciou vo vzťahu k vrstovníkom, s prežívaním osamelosti a vyradenosti, aj senzitívnej vzťahovačnosti. Maloletý túto skutočnosť kompenzuje príklonom k dospelým, s hľadaním pozornosti aj ochrany u nich. Čiastočne si v rámci sebareflexie vysvetľuje, že sa stal obeťou šikany (pokiaľ sa tak dialo) kvôli tomu, že vynikal nad ostatnými deťmi. Všeobecná vierohodnosť maloletého je primeraná veku. Jeho intelektové schopnosti sú nadpriemerné a z toho vyplývajúc je schopný primerane vnímať a popisovať prežité situácie. Špecifická vierohodnosť je s vysokou pravdepodobnosťou mierne ovplyvnená katatýmnym myslením, t.j. vplyvom negatívnych emócií spojených s inkriminovanými udalosťami a páchateľmi na popis udalostí (pokiaľ sa tak dialo). Vyšetrovanie maloletého však nepreukázalo úmyselné, vedomé lži. Maloletý sa v rámci psychologického vyšetrenia prezentuje ako úzkostný a depresívny, v popredí s nízkou sebahodnotou a úzkostnou neistotou, s narušeným sebaobrazom, vyhýbavým správaním s senzitívnou vzťahovačnosťou napriek prirodzenej túžbe po kontakte s rovesníkmi. Toto nepriaznivé, rizikové psychické rozpoloženie s vysokou pravdepodobnosťou súvisí s prežitými traumatickými udalosťami v spojitosti s popisovaným konaním spolužiakov voči jeho osobe. Na rovesníkov skrz svojho vývoja môže pôsobiť neprispôsobivo, jeho správanie môžu prežívať a hodnotiť ako nadradzujúce sa, resp. minimálne odlišné v prejavoch a záujmoch. Aj sám maloletý konštatoval, že si ho vybrali, lebo bol dobrý žiak a niekedy sa im posmieval, keď niečo nevedeli. Príčinou nevyvážene vyvíjajúcej sa osobnostnej štruktúry je vrodená predispozícia v kombinácii s výchovnými vplyvmi a rodinnou konšteláciou.
18. Zo záverov znaleckého posudku č. 16/2021 zo dňa 01.12.2021 vypracovaného znalkyňou A. O. R., z odboru zdravotníctva a farmácie, psychiatrie, liečby drogových závislostí, gerontopsychiatrie súd zistil, že psychiatrickým vyšetrením bola u F. C. diagnostikovaná Q. J. Q. F. XX.X, X. Q. O., U. J. V. Q. N. Q. Q. F. XX., T. J. F. XX.X. S. U. N. Q. K. T. Q., ktorá nikdy nebola diagnostikovaná, údaje hodnotí anamnesticky spätne od narodenia, ostatné poruchy sú získané, vznikli po týraní, pri dlhodobom strese dieťaťa. U chlapca sa súčasne vyskytuje viac porúch. Ako dôsledok prežitej šikany sa prejavuje posttratumatická stresová porucha, CAN psychické týranie, depresívne stredne ťažká porucha bez psychotických prejavov. Prežité udalosti by sa mohli pri vypovedaní skresliť, alebo zatlačiť do nevedomia (pri týraní býva bežne prítomná disociácia), ale súčasne sa vyskytujúca sa aspergerova porucha toto nedovolí. Dieťa si absolútne presne pamätá všetky udalosti, zážitky, pri svojej čestnosti, zmysle pre pravdu, spravodlivosť reprodukuje udalosti presne rovnako (číta z dokumentácie a výpovedí). Jeho výpovede nie sú skreslené, vzhľadom na veľmi dobre vyvinutú schopnosť verbalizácie vie podať výpoveď, ktorá je hutná, problémom ostáva sociálna dyslexia (teda nečíta sociálne vzťahy), udalosti hodnotí katatýmne (s emocionálnou záťažou), zo svojho uhla pohľadu. Chlapec sa po zmene školy cíti bezpečnejšie, v rámci vyvarovania sa sekundárnej viktimizácie nie je potrebné jeho ďalšie vypočúvanie, chlapec sa uspokojí aj s oznámením výsledku vyšetrovania. Chlapec mal už psychológom diagnostikovanú posttraumatickú stresovú poruchu, ktorú psychiatrickým vyšetrením potvrdzuje. V dôsledku pre neho nespravodlivým a málo citlivým prístupom školy k problému a celej udalosti sa u chlapca zmožujú pocity krivdy, nespravodlivosti, nedôvery voči dospelým. Chlapec uniká z reality, už dovtedy naštrbené rovesnícke relácie sa zhoršujú, nie je schopný uplatniť sa primerane v kolektíve rovesníkov. Za podstatnú vyšetrením verifikovanú udalosť považuje fakt, že pri šikanovaní bol jedným z jej aktérov syn učiteľky školy, zároveň aj triednej učiteľky chlapca. Je samozrejmé, že vyšetrovanie udalosti nemohli byť absolútne objektívne, zahmlievanie údajov považuje chlapec, ktorý je popri svojej diagnóze poruchy zo spektra PAS (trvanie na absolútnej spravodlivosti) za veľkú krivdu, vyrovnáva sa s týmto momentom ťažšie, než so samotnou šikanou. Za podstatný považuje aj moment, že chlapec dosiaľ nebol diagnostikovaný, jeho odlišné správanie bolo mylne považované za výchovný problém. Znaky diagnózy (C., T. D., J. Q., M. J. T. G., M., pri ich včasnej diagnostike sa mohlo šikane predísť, resp. mohla byť hodnotená inak, dieťa malo

byť chránené. Za veľmi zlý moment považuje vek chlapcov, je veľmi nízky na takéto bezdôvodne kruté zaobchádzanie s rovesníkom.
19. Zo záverov znaleckého posudku č. 329/2021 zo dňa 28.09.2021 vypracovaného znalcom A. A. D., z odboru zdravotníctva a farmácie, odvetvia súdneho lekárstva súd zistil, že z prístupnej zdravotnej dokumentácie znalec zistil, že menovaný F. C. bol dňa 24.05.2021 ošetrený na chirurgickej ambulancii pre pomliaždenie záhlavnej oblasti hlavy vľavo, ktoré mal utrpieť pred týždňom. Z predloženej fotodokumentácie je zrejmé, že menovaný v sledovanom čase utrpel viaceré pomliaždenia a krvné podliatiny, ktoré je možné zo súdnolekárskeho hľadiska hodnotiť ako ľahké, s dobou liečenia 5 - 6 dní. Vyššie popísané poranenie – pomliaždenie záhlavnej oblasti vľavo, bolo spôsobené tupým predmetom o užšej kontaktnej ploche, ktorý pôsobil na uvedenú oblasť malou silou a prudkosťou, a mohlo sa tak stať s najväčšou pravdepodobnosťou pri jednom údere do uvedenej oblasti otvorenou alebo zatvorenou dlaňou (päsťou), spôsobenou druhou osobou. Zranenie poškodeného mohlo vzniknúť tak, ako to uvádza poškodený.
20. Žalovaná v charakteristike žalobcu 2) zo dňa 28.06.2021 uviedla nasledovné rodinné pomery – usporiadané, navštevuje Q. ročník, dosahuje výborné výsledky v škole, doposiaľ mal na vysvedčení samé jednotky, aktívne sa zapája do vyučovacieho procesu, školská a mimoškolská činnosť – zapája sa do súťaží z geografie, matematiky, povahové vlastnosti - je M. M., D., G. J. S. M., M. D. A. S., I., D., T., Q., K., Q., U., U., M. T., nie je potrebný osobitný prístup. Túto charakteristiku zapísala A. F., povahové vlastnosti zapísala v spolupráci s bývalou triednou učiteľkou A. T. M..
21. Žalovaná udelila opatrenie vo výchove, a to napomenutie od triedneho učiteľa žiakovi U. J. z dôvodu porušovania školského poriadku podľa čl. X.X.X.X v školskom roku 2020/2021 a pokarhanie od triedneho učiteľa žiakovi Q. H. za porušovanie školského poriadku podľa čl. 5 v školskom roku 2020/2021.
22. Uznesením Okresného riaditeľstva PZ vo J., odbor kriminálnej polície, oddelenie vyšetrovania sp. zn. ČVS: ORP-81/VYS-SK-2021 zo dňa 13.01.2022 bolo trestné stíhanie vo veci zastavené pre jeho neprípustnosť, ak ide o osobu, ktorá pre nedostatok veku nie je trestne zodpovedná. Z odôvodnenia uvedeného uznesenia vyplýva, že komparáciou všetkých zabezpečených dôkazov, ich vyhodnotení a právnom posúdení jednotlivo a v ich kontexte vyšetrovateľ dospel k záveru, že spolužiaci žalobcu 2) sa dopustili skutkov popísaných vo výrokovej časti tohto uznesenia, čo vyplýva jednak z obsahu výsluchov žalobcu 2) a žalobcu 1), z výpovedí jeho spolužiakov, ako aj zo záverov znaleckých posudkov A. O. R. a Q. D. Q.. Jeho psychické rozpoloženie, prítomné prejavy úzkosti a depresivity súvisia s prežitými traumatickými udalosťami v spojitosti s popisovaným konaním spolužiakov voči nemu. V súvislosti s ním popisovaným konaním spolužiakov mu boli spôsobené poranenia, ktoré si nevyžiadali dobu liečenia spojenú s práceneschopnosťou presahujúcu 7 dní, bola mu diagnostikovaná posttraumatická stresová porucha, CAN psychické týranie, depresívne stredne ťažká porucha bez psychotických prejavov.
23. Na pojednávaniach žalobca 1), ktorý bol vypočutý uviedol tieto podstatné skutočnosti:
- jeho syn navštevoval uvedenú základnú školu aj v prvom stupni bez problémov,
- prvé problémy zachytili rodičia, keď nastúpil do X. ročníka na U. stupeň v školskom roku 2021/2022,
- v uvedenom školskom roku došlo k spojeniu tried a jeho syn sa dostal do triedy, kde bola triednou učiteľkou matka žiaka,
- syn sa začal zamykať v kúpeľni, nakoniec zistili, že je to z dôvodu modrín na tele,
- začal sa vyhýbať škole, hľadal si zámienky, napr., že ho bolí brucho,
- kontaktoval výchovnú poradkyňu, ako aj riaditeľku školy, ktorá vyslovila ľútosť a prisľúbila nápravu,
- vec medializoval prostredníctvom televízie A., škola oznámila na svojej internetovej stránke, že sa ich predmetná reportáž dotkla a došlo k poškodeniu mena školy,
- došlo aj k prenasledovaniu jeho dcéry, ktorá navštevovala tú istú školu,
- primátorka mesta J. sa mala na mestskom zastupiteľstve ospravedlniť za konanie školy,
- k útokom na syna došlo v mesiacoch 9 - 10 v roku 2020, kedy sa ešte fyzicky chodilo do školy, zistil modrinu na tvári syna, napísal to do žiackej knižky, že žiada o prešetrenie poranenia syna, v tom čase bez reakcie školy,
- nasledovne boli deti doma z dôvodu pandémie a do školy sa vrátili v mesiacoch 3 – 4 v roku 2021, útoky pokračovali, v mesiaci máj už zasiahol,
- po odporúčaní psychológa podali trestné oznámenie,
- zmenil školu syna, ktorý X. ročník navštevoval na ZŠ D., a keďže sa tam stretával aj so spolužiakmi z bývalej školy, tak následne do X. ročníka prihlásil syna do X. H., ktorú navštevuje doposiaľ, v tejto škole nemá žiadne problémy, učí sa na samé jednotky, reprezentuje školu v olympiádach, navštevoval klinického psychológa A. N. vo J., bojí sa ísť na strednú školu vo J., aby sa nestretol so spolužiakmi,
- chodia pravidelne na rodičovské združenia, škola nesignalizuje žiadne výchovné problémy so synom, ktorý sa zaradil do kolektívu.

24. Na pojednávaní bola vypočutá riaditeľka školy A. P. Q., ktorá uviedla tieto podstatné skutočnosti:
- žalobca 2) sa stal 03.09.2020 žiakom X. N. triedy a fyzicky v škole boli žiaci do 16.10.2020, od 19.10 sa prešlo na dištančné vzdelávanie z dôvodu pandémie,
- škola má riadne prijatý plán práce školy, plán výchovného poradcu, školský poriadok, smernicu na riešenie šikany a ďalšie dokumenty, týkajúce sa prevencie sociálno-patologických javov,
- škola urobila všetko preto, aby zabezpečila bezpečnosť žiakov na škole,
- službu vykonávali každý deň traja pedagogickí zamestnanci,
- v septembri a v októbri 2020 sa žiaci zdržiavali na chodbách alebo v triede, dvere do tried boli otvorené, jeden učiteľ mal na starosti tri triedy, v uvedenom období neevidovali žiadne upozornenia alebo sťažnosti na nevhodné správanie sa žiakov,
- o poznámke, ktorú napísal otec žiaka v žiackej knihe zo dňa 15.10.2020, kde žiada o prešetrenie úderu do hlavy sa dozvedela až 25.06.2021 od otca žiaka, ktorý jej zaslal scan žiackej knižky,
- triedna učiteľka uvedené vysvetlila tak, že 16.10.2020 bol posledný deň v škole (piatok) a od pondelka 19.10 škola prechádzala na dištančné vyučovanie,
- do školy sa trieda žalobcu 2) vrátila až 26.04.2021,
- išlo o komplikované obdobie pre žiakov aj pedagógov a na návrat detí do školy sa riadne pripravovali, neskúšalo sa, neboli písomky, venovali sa socializácii,
- situáciu sťažovalo aj to, že deti nemohli riadne cvičiť a pohybovať sa, s výnimkou toalety,
- po návrate do školy bol žalobca 2) v škole 14 dní,
- od pána C. jej bola doručená sťažnosť, ku ktorej sa vyjadrila triedna učiteľka, výchovná poradkyňa, samotní žiaci, neskôr aj rodičia,
- 12.05.2021 boli žiaci danej triedy upozornení za prítomnosti zástupkyne školy A. H., že pokiaľ sa ich vzťahy nezlepšia, budú upozornení ich rodičia a budú mať zápis v klasifikačnom hárku,
- na ďalší deň 13.05.2021 bol pedagogický dozor upozornený žiačkou, že žiaci sa znovu naťahujú, žiaci dostali poznámku do žiackej knihy, vrátane žalobcu 2),
- otec žalobcu 2) odpísal, že syna poučil o správaní sa k žiakom a dospelým,
- 14.05.2021 navrhla žiakom pohovor s výchovnou poradkyňou,
- 17.05.2021 došlo k ďalšiemu vzájomnému fyzickému kontaktu F. a spolužiakov, prípad bol riešený výchovnou poradkyňou a zapísaný do klasifikačného hárku, 18.05.2021 bol vykonaný pohovor výchovnej poradkyne so žiakmi,
- kontaktovala otca žiaka pána C. a vytvorila tím na prešetrenie sťažnosti v zložení riaditeľka školy, zástupkyňa školy a výchovná poradkyňa, sťažnosť bola podaná zo strany otca na triednu učiteľku pre neriešenie šikany syna,
- boli uskutočnené pohovory s 13 žiakmi danej triedy, z ktorých vyplynulo, že žalobca 2) vyhľadával možnosti ako sa včleniť do skupiny, z pohľadu detí išlo o nevhodný spôsob, pretože všetko komentoval, hovoril im, čo sa má a čo sa nemá, opravoval ich, vtieravým spôsobom zasahoval do ich rozhovorov, na výzvy spolužiakov, aby ich nechal na pokoji nereagoval, čo občas vyústilo do fyzických kontaktov štuchance, strkance, búchance, hrubé násilie popreli,
- pohovor so žalobcom 2) nebol vykonaný, pretože od 18.05.2021 do 30.06.2021 školu nenavštevoval, boli vykonané pohovory aj s vyučujúcimi danej triedy,
- škola nevyhodnotila správanie žiakov ako šikanu, následne na základe sťažnosti pána C. bola vykonaná inšpekcia na škole, ktorá bola čiastočne opodstatnená vo vzťahu k odpovedi na sťažnosť pána C. a nezverejneniu školského poriadku na webovej stránke školy,
- vo vzťahu k dvom žiakom škola prijala výchovné opatrenia na podklade zistených skutočností od žiakov a v súlade so školským poriadkom, pri ukladaní výchovných opatrení vychádzali zo zápisov v klasifikačnom hárku,
- žalobca 2) bol v škole od septembra do mája 43 dní.
25. Na pojednávaní bola vypočutá svedkyňa triedna učiteľka žalobcu 2) A. K. F., ktorá uviedla tieto podstatné skutočnosti:
- potvrdila, že došlo k spojeniu dvoch tried do X. N. triedy a predtým sa žiaci stretávali po menej, pretože boli na rôznych chodbách, žiakom v tejto triede bol aj jej syn,
- žalobca 2) sa jej javil ako veľmi inteligentné, šikovné dieťa s výbornou komunikáciou a slovnou zásobou,
- poukázala na sťažené obdobie pandémie, kedy deti boli obmedzené v pohybe a prevažne v jednej triede,
- žalobca 2) priniesol upozornenie od rodiča, že má prešetriť úraz hlavy, potvrdila, že v žiackej knihe správu videla a že sa bude ním zaoberať, následne došlo k dištančnému vyučovaniu, preto to nemali ako vyšetrovať,

- o úraze hlavy sa dozvedela v piatok 16.10.2020 a od pondelka nasledovala karanténa celej školy a dištančné vzdelávanie, z uvedených dôvodov daný úder nebol zaevidovaný v evidencii úrazov, či v klasifikačnom hárku, vyšetrovanie sa z objektívnych dôvodov nemohlo uskutočniť,
- do školy sa vrátili dňa 26.04.2021, nasledovalo adaptačné obdobie, socializácia a budovanie vzťahov, absentovala telesná výchova, žiaci mali telesnú výchovu len v triede, keďže vyučovala slovenský jazyk, mala v triede každý deň vyučovaciu hodinu, snažila sa na žiakov dohliadať,
- zvyšujúcu aktivitu žiakov riešili slovne upozorneniami jednotlivých žiakov, aj za prítomnosti zástupkyne školy, napriek uvedenému sa stalo, že 13.05 došlo opätovne k fyzickému kontaktu medzi spolužiakmi, vrátane žalobcu 2), žiaci dostali poznámku do žiackej knihy, reagoval žalobca 1), ktorý napísal poznámku, že syna poučil,
- 17.05.2021 došlo k vzájomnému fyzickému napadaniu žalobcu 2) a spolužiaka, privolaná bola aj výchovná poradkyňa a vec zapísaná do klasifikačného hárku,
- svedkyňa popísala, ako je vykonávaný dozor na škole, na chodbách, v triedach, pri šatniach, v apríli museli byť deti v triede, mohli ísť iba na toaletu.

26. Na pojednávaní bola vypočutá svedkyňa výchovná poradkyňa A. A. U., ktorá uviedla tieto podstatné skutočnosti:
- na škole pôsobí ako učiteľka a výchovná poradkyňa žalobcu 2) vyučovala na hodinách geografie a triednou učiteľkou v uvedenej triede sa stala niekedy máj – jún 2021, kde došlo k zmene v triednictve v danej triede, aby nedošlo k ovplyvňovaniu žiakov,
- žalobca 2) bol výborným žiakom, zaujímal sa o geografiu, reprezentoval školu v olympiáde, na hodinách bol aktívny, chcel diskutovať o témach, ktoré ho zaujímali,
- výučba bola niekedy náročná, niekedy aj rušivá, pretože si sám vyberal témy, na ktoré chcel písať prácu alebo z ktorých chcel odpovedať, počas online výučby ho musela stopnúť, aby sa k slovu dostali aj ostatní žiaci, takí žiaci sú väčšinou z kolektívu vyčleňovaní a majú problém si nájsť kamarátov,
- situáciu ovplyvnilo aj to, že sa zlúčili dve triedy a spolužiaci sa predtým dostatočne nepoznali, vytvorili sa dve skupiny chlapcov a žalobca 2) sa chcel začleniť do jednej z nich, ale nebolo to prirodzené, počul o čom sa rozprávajú a povedal im, že ty nemáš pravdu a chlapci nemali o to záujem,
- z výpovedi žiakov zistili, že žalobca 2) si sám mal udrieť hlavu o stenu alebo sa hádzať a podobne, sama si takéto správanie nevšimla,
- na začiatku školského roka a v máji dostávajú žiaci dotazník, týkajúci sa šikany a podľa hodnotenia výsledkov dotazníka nebola v škole potvrdená šikana,
- v priestoroch školy sa pravidelne vykonáva dohľad pedagógmi, dvere do tried sú vždy otvorené, jeden pedagóg má na starosti 2- 3 triedy.

27. Zistený skutkový stav súd takto právne posúdil.

28. Podľa § 11 Občianskeho zákonníka, fyzická osoba má právo na ochranu svojej osobnosti, najmä života a zdravia, občianskej cti a ľudskej dôstojnosti, ako aj súkromia, svojho mena a prejavov osobnej povahy.

29. Podľa § 13 ods. 1 Občianskeho zákonníka, fyzická osoba má právo najmä sa domáhať, aby sa upustilo od neoprávnených zásahov do práva na ochranu jej osobnosti, aby sa odstránili následky týchto zásahov a aby jej bolo dané primerané zadosťučinenie.

30. Podľa § 13 ods. 2 Občianskeho zákonníka, pokiaľ by sa nezdalo postačujúce zadosťučinenie podľa odseku 1 najmä preto, že bola v značnej miere znížená dôstojnosť fyzickej osoby alebo jej vážnosť v spoločnosti, má fyzická osoba tiež právo na náhradu nemajetkovej ujmy v peniazoch.

31. Podľa § 13 ods. 3 Občianskeho zákonníka, výšku náhrady podľa odseku 2 určí súd s prihliadnutím na závažnosť vzniknutej ujmy a na okolnosti, za ktorých k porušeniu práva došlo.

32. Podľa § 1 písm. a), e) zákona č. 245/2008 Z.z. o výchove a vzdelávaní (ďalej len školský zákon), tento zákon ustanovuje princípy, ciele, podmienky, rozsah, obsah, formy a organizáciu výchovy a vzdelávania v školách a v školských zariadeniach, stupne vzdelania, prijímanie na výchovu a vzdelávanie, ukončovanie výchovy a vzdelávania, poskytovanie odbornej výchovno-poradenskej a terapeuticko-výchovnej starostlivosti, práva a povinnosti detí a žiakov.

33. Podľa § 2 písm. f) školského zákona, sa výchovou rozumie komplexný proces učenia a socializácie zameraný na dieťa alebo žiaka s cieľom rozvíjať jeho osobnosť po stránke telesnej a duševnej.

34. Podľa § 144 písm. i) školského zákona, dieťa alebo žiak má právo na výchovu a vzdelávanie v bezpečnom a hygienicky vyhovujúcom prostredí.

35. Podľa § 144 písm. k) školského zákona, dieťa alebo žiak má právo na úctu k svojej osobe a na zabezpečenie ochrany proti fyzickému, psychickému a sexuálnemu násiliu.

36. Podľa § 144 písm. o) školského zákona, dieťa alebo žiak má právo na náhradu škody, ktorá mu vznikla pri výchove a vzdelávaní alebo v priamej súvislosti s nimi; toto ustanovenie sa nevzťahuje na škodu podľa osobitného predpisu.
37. Podľa § 152 písm. a) školského zákona, školy a školské zariadenia sú pri výchove a vzdelávaní v škole alebo v školskom zariadení, pri činnostiach priamo súvisiacich s výchovou a vzdelávaním a pri poskytovaní služieb povinné prihliadať na základné fyziologické potreby detí a žiakov.
38. Podľa § 152 písm. b) školského zákona, školy a školské zariadenia sú pri výchove a vzdelávaní v škole alebo v školskom zariadení, pri činnostiach priamo súvisiacich s výchovou a vzdelávaním a pri poskytovaní služieb povinné vytvárať podmienky na zdravý vývin detí a žiakov a na predchádzanie sociálnopatologickým javom.
39. Podľa § 152 písm. c) školského zákona, školy a školské zariadenia sú pri výchove a vzdelávaní v škole alebo v školskom zariadení, pri činnostiach priamo súvisiacich s výchovou a vzdelávaním a pri poskytovaní služieb povinné zaistiť bezpečnosť a ochranu zdravia detí a žiakov.
40. Podľa § 152 písm. d) školského zákona, školy a školské zariadenia sú pri výchove a vzdelávaní v škole alebo v školskom zariadení, pri činnostiach priamo súvisiacich s výchovou a vzdelávaním a pri poskytovaní služieb povinné poskytnúť nevyhnutné informácie na zaistenie bezpečnosti a ochrany zdravia detí a žiakov.
41. Podľa § 152 písm. e) školského zákona, školy a školské zariadenia sú pri výchove a vzdelávaní v škole alebo v školskom zariadení, pri činnostiach priamo súvisiacich s výchovou a vzdelávaním a pri poskytovaní služieb povinné viesť evidenciu školských úrazov detí a žiakov, ku ktorým prišlo počas výchovno-vzdelávacieho procesu a pri činnostiach organizovaných školou; pri vzniku školského úrazu vyhotoviť záznam o školskom úraze.
42. Podľa § 132 ods. 1 CSP, v žalobe sa okrem všeobecných náležitostí podania uvedie označenie strán, pravdivé a úplné opísanie rozhodujúcich skutočností, označenie dôkazov na ich preukázanie a žalobný návrh.
43. Podľa § 132 ods. 2 CSP, opísanie rozhodujúcich skutočností nemožno nahradiť odkazom na označené dôkazy.
44. Podľa § 132 ods. 3 CSP, žalobca k žalobe pripojí dôkazy, ktorých povaha to pripúšťa, okrem tých, ktoré nemôže bez svojej viny pripojiť.
45. Podľa § 149 CSP, prostriedkami procesného útoku a prostriedkami procesnej obrany sú najmä skutkové tvrdenia, popretie skutkových tvrdení protistrany, návrhy na vykonanie dôkazov, námietky k návrhom protistrany na vykonanie dôkazov a hmotnoprávne námietky.
46. Podľa § 153 ods. 1 CSP, strany sú povinné uplatniť prostriedky procesného útoku a prostriedky procesnej obrany včas. Prostriedky procesného útoku a prostriedky procesnej obrany nie sú uplatnené včas, ak ich strana mohla predložiť už skôr, ak by konala starostlivo so zreteľom na rýchlosť a hospodárnosť konania.
XX. Podľa § 154 CSP, prostriedky procesného útoku a prostriedky procesnej obrany možno uplatniť najneskôr do vyhlásenia uznesenia, ktorým sa dokazovanie končí.
48. Podľa § 187 ods. 1, ods. 2 CSP, za dôkaz môže slúžiť všetko, čo môže prispieť k náležitému objasneniu veci a čo sa získalo zákonným spôsobom z dôkazných prostriedkov. Dôkazným prostriedkom je najmä výsluch strany, výsluch svedka, listina, odborné vyjadrenie, znalecké dokazovanie a obhliadka. Ak nie je spôsob vykonania dôkazu predpísaný, určí ho súd.
49. Podľa § 191 ods. 1 CSP, dôkazy súd hodnotí podľa svojej úvahy, a to každý dôkaz jednotlivo a všetky dôkazy v ich vzájomnej súvislosti; pritom starostlivo prihliada na všetko, čo vyšlo počas konania najavo.
50. Podľa § 215 ods.1 CSP, súd rozhodne na základe zisteného skutkového stavu.
51. Žalobca 1) vymedzil predmet konania tak, že žiadal uloženie povinnosti žalovanej písomne - statusom na svojej internetovej stránke sa ospravedlniť žalobcovi v 1. rade za nepravdivé informácie a tvrdenia vo svojom statuse v tomto znení: ,, Základná škola na ul. X. XXXX XXX/XX, XXX XX J. J. týmto ospravedlňuje zákonnému zástupcovi nášho žiaka A. B. C. za nepravdivé informácie, zverejnené na statuse školy v súvislosti o šikane jeho syna F. na našej škole. Bližšie vyšetrovanie ORPZ vo J. preukázalo opodstatnenosť sťažnosti A. B. C. na preukázanie podozrenia zo spáchania viacerých trestných činov, za čo sa ospravedlňujeme.”
52. Ďalej žalobca 1) požadoval zaplatenie „priamych nákladov na cestovnom spôsobené jeho účasťou na vyšetreniach, znaleckých posudkoch a liečbu za obdobie od 18.05.2021 až 11.11.2021 v sume 474,59 eura a náhrad cestovného z miesta bydliska D. E. do J. za školský rok 2021/2022 v sume 390,- eur “.
53. Žalobca 1) v rámci procesnej povinnosti pravdivo a úplne opísať rozhodujúce skutočnosti (povinnosť tvrdenia), opísal v žalobe skutočnosti, ktoré za takéto podľa vlastného presvedčenia považoval (§ 132 ods.1 CSP). Povinnosť označiť dôkazy na ich preukázanie sa vzťahuje na všetky tvrdenia,

ktoré sa uviedli v žalobe. Cieľom dôkaznej povinnosti je unesenie dôkazného bremena v rozsahu, v ktorom dôkazné bremeno spočíva na strane sporu, bez ohľadu na jej procesné postavenie. Dôkazným bremenom sa rozumie procesná zodpovednosť strany sporu za to, že počas konania neboli preukázané jej tvrdenia, a že z tohto dôvodu muselo byť rozhodnuté o veci samej v jej neprospech. Zmyslom dôkazného bremena je umožniť súdu rozhodnúť o veci samej i v takých prípadoch, keď určitá skutočnosť, významná podľa hmotného práva na rozhodnutie o veci nebola preukázaná, a teda výsledky zhodnotenia dôkazov neumožňujú súdu prijať záver, ani o pravdivosti tvrdenej skutočnosti, ale ani o tom, že je tvrdená skutočnosť nepravdivá. Dôkazné bremeno ohľadne určitých skutočností leží na tej strane sporu, ktorá z existencie týchto skutočnosti vyvodzuje pre seba priaznivé právne dôsledky, ide o toho účastníka, ktorý existenciu týchto skutočností tvrdí. Záver o tom, že strana sporu neuniesla dôkazné bremeno je možné urobiť len vtedy, keď súd riadne a úplne vykonal všetky dôkazy, ktoré strana sporu označila na preukázanie svojho tvrdenia. Stranou označený dôkaz súd neuskutoční iba v prípade, že jeho prostredníctvom nie je možné preukázať pre vec rozhodnú skutočnosť, napríklad preto, že označený dôkaz je zjavne nespôsobilý preukázať tvrdenú skutočnosť, alebo že sa týka skutočnosti, ktorá je podľa hmotného práva pre rozhodnutie vo veci bezvýznamná.

54. Žalobca 1) požadoval od žalovanej v petite žaloby ospravedlnenie za zverejnené nepravdivé informácie, pričom v samotnej žalobe a ani v priebehu konania neposkytol súdu žiadne skutkové tvrdenia a nešpecifikoval žiadnym spôsobom, za aké nepravdivé informácie sa má žalovaná ospravedlniť. Žalobcu 1) v konaní zaťažovalo dôkazné bremeno spočívajúce v tom, aby preukázal, že konkrétnym konaním žalovanej došlo k neoprávnenému zásahu do práva na ochranu jeho osobnosti. Žalobca 1) v tomto smere neposkytol súdu žiadne skutkové tvrdenia a nešpecifikoval, ktorými konkrétnymi vyjadreniami školy malo dôjsť k zásahu do jeho osobnosti. Žalobca 1) žiadal ospravedlnenie za zverejnené informácie na statuse školy v súvislosti so šikanou jeho syna žalobcu 2) všeobecne. V tomto smere súd nemôže nahrádzať povinnosti žalobcu 1) a aktívne tvoriť skutkové tvrdenia namiesto žalobcu 1). Pokiaľ by súd vyhovel navrhovanému petitu žaloby, nedošlo by k naplneniu účelu ustanovenia § 13 ods. 1 Občianskeho zákonníka a nebolo by poskytnuté dostatočné a účinné zadosťučinenie a už len z uvedeného dôvodu bolo potrebné žalobu zamietnuť ako neprípustnú.

55. Ďalej žalobca 1) uplatňoval vo vzťahu k žalovanej škole finančné nároky popisným spôsobom, „účasť na vyšetreniach, znaleckých posudkoch a liečbu za obdobie od 18.05.2021 až 11.11.2021 v sume 474,59 eura a náhrad cestovného z miesta bydliska D. E. do J. za školský rok 2021/2022 v sume 390,- eur“. Predmetné nároky je možné kvalifikovať ako náhradu škody. V tejto časti žaloby, žalobca 1) nedisponuje aktívnou vecnou legitimáciou v konaní, preto súd aj v tejto časti žalobu zamietol.

56. Vecnou legitimáciou je stav vyplývajúci z hmotného práva, kedy jeden účastník občianskeho súdneho konania (žalobca) je subjektom hmotnoprávneho oprávnenia, o ktoré v konaní ide (je aktívne vecne legitimovaný) a účastník na opačnej procesnej strane (žalovaný) je subjektom hmotnoprávnej povinnosti (je pasívne vecne legitimovaný).

57. Žalobca 1) uplatnil nárok na náhradu škody vo vzťahu k žalovanej na základe hmotnoprávneho predpisu a to školského zákona, konkrétne ustanovenia § 144 ods. 1 písm. o), podľa ktorého dieťa alebo žiak má právo na náhradu škody, ktorá mu vznikla pri výchove a vzdelávaní alebo v priamej súvislosti s nimi; toto ustanovenie sa nevzťahuje na škodu podľa osobitného predpisu. Uvedené ustanovenie upravuje nárok na náhradu škody vo vzťahu k žiakovi a nie tretím osobám, keďže ide o škodu, ktorá vznikla pri výchove a vzdelávaní alebo v priamej súvislosti s nimi. Naviac žalobca 1) v žalobe neposkytol súdu skutkové tvrdenia ako dospel k vyčísleniu uvedených nákladov, pričom podľa § 132 ods. 1, 2 CSP bol povinný v žalobe, okrem všeobecných náležitostí uviesť pravdivé a úplné opísanie rozhodujúcich skutočností, ktoré nemožno nahradiť odkazom na označené dôkazy. Aj v prípade aktívnej legitimácie žalobcu 1), by súd považoval žalované finančné nároky za nepreukázané pre absenciu skutkových tvrdení, ako žalobca 1) dospel k uvedeným sumám. Pre úplnosť súd uvádza, že nevyhnutným predpokladom pre vyhovenie žaloby v časti náhrady škody žalobcu 1) by bolo aj preukázanie bezprostrednej príčinnej súvislosti s porušením povinnosti žalovanej, čo žalobca 1) nepreukázal.

58. Žalobca 2) vymedzil predmet konania tak, že žiadal náhradu nemajetkovej ujmy v peniazoch vo výške 8 000,- eur z dôvodu, že žalovaná svojím konaním (nekonaním) porušila svoje povinnosti pri výchove a vzdelávaní detí, čím v značnej miere už v mladom veku bola znížená dôstojnosť žalobcu 2).

59. Žalobca 2) poukázal na výsledky vyšetrovania pre skutky uvedené v uznesení o začatí trestného stíhania (bod 15 tohto rozsudku). Žalobca 2) musel zmeniť základnú školu, bola mu spôsobená fyzická a psychická ujma.

60. Fyzická osoba má právo na ochranu svojej osobnosti, najmä života a zdravia, občianskej cti a ľudskej dôstojnosti, ako aj súkromia, svojho mena a prejavov osobnej povahy. Z hľadiska poskytnutej ochrany nie

je významné, či neoprávnený zásah bol spôsobený zavinene či nezavinene, alebo vedome či nevedome. Nevyžaduje sa ani vyvolanie následkov, stačí že neoprávnený zásah bol spôsobilý vyvolať ohrozenie alebo narušenie chránených práv osobnosti fyzickej osoby. Občianskoprávna ochrana osobnosti je zodpovednosťou objektívnou, zavinenie alebo úmysel nie sú potrebné. Zákonnými predpokladmi tejto zodpovednosti je existencia zásahu, ktorý je objektívne spôsobilý vyvolať nemajetkovú ujmu, a ktorý spočíva v porušení alebo v ohrození osobnosti fyzickej osoby v jej fyzickej a morálnej integrite, musí ísť o zásah neoprávnený a musí byť daná príčinná súvislosť medzi oboma danými predpokladmi. Zodpovednosť rušiteľa sa posudzuje podľa objektívneho princípu (zavinenie sa neskúma a ani sa nijako nepredpokladá). Na vznik zodpovednosti stačí už ohrozenie príslušných chránených práv. Pri zodpovednosti za ujmu sa nie je možné exkulpovať, pretože takáto možnosť prichádza do úvahy len pri zodpovednosti založenej na zavinení. Primerané zadosťučinenie v peniazoch možno požadovať vtedy, ak zadosťučinenie v nepeňažnej forme nemôže slúžiť ako satisfakcia alebo by nemateriálnu ujmu nekompenzovalo v dostatočnej miere. Voľba formy zadosťučinenia je na žalobcovi, pričom žalobca 2) žiadal peňažné zadosťučinenie. Peňažné zadosťučinenie priznáva súd na základe vlastnej úvahy po zvážení všetkých okolností prípadu, a to dĺžku protiprávneho konania, reakciu na upozornenia a požiadavky dotknutej osoby, snaha na nápravu, závažnosť zásahu a podobne.
61. Vo vzťahu k uplatnenému nároku žalobcu 2) na náhradu nemajetkovej ujmy, žalovaná namietala nedostatok svojej pasívnej vecnej legitimácie. Uvedenú námietku považoval súd za nedôvodnú. Žalobca 2) v rámci svojho dispozičného oprávnenia určil predmet konania a strany sporu a žalovanú sa rozhodol žalovať ako vzdelávaciu a výchovnú inštitúciu na základe školského zákona. Pasívnu vecnú legitimáciu žalovanej vo vzťahu k uplatnenému nároku žalobcu 2) považoval súd za danú, aplikujúc analogicky ustanovenie školského zákona, kde podľa § 144 písm. o), dieťa alebo žiak má právo na náhradu škody, ktorá mu vznikla pri výchove a vzdelávaní alebo v priamej súvislosti s nimi. Niet žiadneho rozumného dôvodu, neposudzovať zásah do práva na ochranu osobnosti žiaka, ku ktorému dôjde pri výchove a vzdelávaní alebo v priamej súvislosti s nimi obdobne ako náhradu škody, keďže v oboch prípadoch ide o negatívne následky, či už na zdraví, veciach, ale aj na osobnosti žiaka.
62. Žalovaná je vzdelávacou inštitúciou, od ktorej sa očakáva, že žiaci budú v rámci vyučovania v bezpečí, resp., že sa včas odhalí chovanie vykazujúce znaky šikany. Žalovaná v konaní preukázala, že škola mala riadne prijatý a oboznámený pracovný poriadok, školský poriadok, organizačný poriadok, plán práce školy, plán práce výchovného poradcu, ako aj smernicu k prevencii a riešeniu šikanovania detí a žiakov v školách a školských zariadeniach. Uvedené vyplýva, z predložených listinných dôkazov, výpovede riaditeľky školy, ako aj svedkýň.
63. Z vykonaného dokazovania (listinné dôkazy, výpoveď riaditeľky školy) vyplynulo, že napriek celému radu prijatých opatrení žalovanej školy, ktoré boli naviac sťažené protipandemickými opatreniami a ich dôsledkami na správaní žiakov, napriek riadnemu pedagogickému dozoru, ktorý je možno od žalovanej spravodlivo požadovať, došlo v priestoroch školy vo vzťahu k žalobcovi 2) zo strany jeho niektorých spolužiakov ku konaniu vykazujúcemu znaky šikanovania podľa Smernice o prevencii a riešení šikanovania žiakov (čl. 2 ods.1, čl. 2 ods.3), konkrétne k správaniu spolužiakov, ktorých úmyslom bolo zastrašovanie žalobcu 2), jeho vyčleňovanie z kolektívu, ale došlo aj k fyzickým útokom na žalobcu 2). Uvedené vyplynulo z výsledkov vyšetrovania, ktoré bolo napokon zastavené pre nedostatok veku, z výpovede žalobcu 2) za prítomnosti psychologičky a sociálnej kurátorky a záverov vyššie uvedených znaleckých posudkov vypracovaných v priebehu vyšetrovania.
64. Napokon, uvedené nebolo medzi stranami ani sporné, sama žalovaná udelila dvom žiakom opatrenie vo výchove, a to napomenutie od triedneho učiteľa a pokarhanie od triedneho učiteľa.
65. Aj na tomto mieste súd pripomína, že občianskoprávna ochrana osobnosti je zodpovednosťou objektívnou, zavinenie alebo úmysel nie sú potrebné. Základným predpokladom zodpovednosti je existencia zásahu (konanie alebo nekonanie), ktorý je objektívne spôsobilý vyvolať nemajetkovú ujmu.
66. V danom prípade zo záverov znalkyne A. O. R. J. G., Y. Q. M. N. I. Y. X) U. Q. J. Q. F. XX.X, X. Q. O., U. J. V. Q. N. Q. Q. F. XX., T. J. F. XX.X. S. T. Q., ktorá nikdy nebola diagnostikovaná, ostatné poruchy sú získané, vznikli po týraní, pri dlhodobom strese dieťaťa. Ako dôsledok prežitej šikany sa prejavuje Q. J. Q., X. Q. O., U. J. V. Q. N. Q. Q.. G. Q. Q. U. Q. J. Q..
67. Súd upriamuje pozornosť na záver znalkyne, podľa ktorého odlišné správanie žalobcu 2) bolo mylne považované za výchovný problém. Znaky diagnózy (C., T. D., J. Q., M.) sú absolútne zjavné, viditeľné a pri ich včasnej diagnostike sa mohlo šikane predísť, resp. mohla byť hodnotená inak, dieťa malo byť chránené.
68. Z charakteristiky žalobcu 2) vypracovanej samotnou žalovanou, ako aj z výpovedí pedagógov žalobcu 2) (triednej učiteľky a výchovnej poradkyne) vyplynulo, že žalovaná disponovala informáciami o tom, že žalobca 2) bol výborným žiakom, na hodinách mimoriadne aktívnym so zjavnými verbálnymi

zručnosťami, ktoré pôsobili na hodinách až rušivo, keďže ostatní žiaci sa nemohli dostať k slovu. Žalovaná mala znalosti o tom, že takíto žiaci sú väčšinou z kolektívu vyčleňovaní a majú problém si nájsť kamarátov. Žalovaná napriek uvedenému, neprijala vhodné preventívne opatrenie v tom smere, aby bol žalobca 2) ochránený pred správaním spolužiakov, ktoré vykazovalo znaky šikany, aj keď im samotným sa to tak nemuselo javiť a mohli to považovať za žart. Žalovaná, ako vzdelávacia a výchovná inštitúcia mala pritom k dispozícii všetky potrebné odborné prostriedky, či už prostredníctvom vlastných pedagogických zamestnancov, psychológov alebo externých psychologických poradcov, špeciálnych pedagógov a odborných inštitúcií, aby v spolupráci s rodičmi žiaka včas intervenovala. Medzi neoprávneným zásahom žalovanej (nekonaním) a porušením osobnosti žalobcu 2) existuje v danom prípade príčinná súvislosť.
69. Žalobca 2) ako fyzická osoba má právo na ochranu svojej osobnosti, najmä života a zdravia, občianskej cti a ľudskej dôstojnosti, ako aj súkromia, svojho mena a prejavov osobnej povahy. V danom prípade boli u žalovaného preukázané následky, jednak na fyzickom zdraví (vyššie uvedené závery znalca A. A. D.) a duševnom zdraví (vyššie uvedené závery znalkýň Q. D. Q. a A. O. R.). Neoprávneným zásahom (nekonaním) žalovanej došlo k zásahu do dôstojnosti žalovaného 2), ako aj k zásahu do jeho súkromia – rodinného života žalobcu 2), pretože uvedený zásah ovplyvnil aj rodičov žalobcu 2) a ich spoločný rodinný život, ktorí museli pristúpiť k celému radu praktických, ale aj administratívnych úkonov v najlepšom záujme ich maloletého syna. Aj na tomto mieste súd pripomína, že na ochranu osobnosti sa ani nevyžaduje vyvolanie následkov, stačí že neoprávnený zásah bol spôsobilý vyvolať ohrozenie alebo narušenie chránených práv osobnosti fyzickej osoby.
70. Voľba formy zadosťučinenia bola na žalobcovi, pričom žalobca 2) žiadal peňažné zadosťučinenie vo výške 8 000,- eur. Peňažné zadosťučinenie priznáva súd na základe vlastnej úvahy po zvážení všetkých okolností prípadu, a to dĺžku protiprávneho konania, reakciu na upozornenia a požiadavky dotknutej osoby, snaha na nápravu, závažnosť zásahu a podobne.
71. Pri ustálení výšky peňažného zadosťučinenia na sumu 2 000,- eur, súd zohľadnil všetky okolnosti tejto veci, ktoré v priebehu konania vyšli najavo. Pokiaľ ide o dĺžku neoprávneného zásahu, k uvedenému malo dochádzať v priebehu cca 40 dní, kedy bol žalobca 2) fyzicky prítomný v škole v mesiacoch september, október 2020 a máj 2021. Z dôvodu protipandemických opatrení prebiehalo vyučovanie dištančne. Žalovaná tak mala objektívne znemožnené účinne reagovať na udalosti, ku ktorým došlo medzi spolužiakmi v mesiacoch september a október 2020. Po návrate žiakov do školy, po niekoľkomesačnom dištančnom vyučovaní, žalovaná čelila mimoriadnym výzvam súvisiacim so zmenou v správaní žiakov a ich opätovnou socializáciou. Napriek uvedenému žalovaná vykonala rad potrebných úkonov k náležitému objasneniu záležitosti (pohovory so žiakmi, pohovory s rodičmi, prijaté výchovné opatrenia a pod.), komunikovala s rodičmi žalobcu 2), aj keď správanie niektorých žiakov neposúdila ako konanie majúce znaky šikany. Žalobca 2) bol nútený zmeniť základnú školu a uvedené udalosti ovplyvnili aj jeho budúci výber strednej školy mimo miesto bydliska, aby sa vyhol kontaktu s bývalými spolužiakmi.
72. Vzhľadom na skutočnosť, že žalovaná nesie objektívne zodpovednosť za zásah do osobnosti žalobcu 2) považoval súd uplatnený nárok, čo do právneho základu daný, avšak žalobcom uplatnenú výšku za neprimeranú. Berúc do úvahy výšku súdmi priznávaných náhrad nemajetkovej ujmy pozostalým z dopravných nehôd na úrovni cca 15 000,- eur až 20 000,- eur v závislosti od individuálnych okolností prípadu a berúc do úvahy nároky, ktoré sú priznávané osobám ako obetiam trestných činov, je nepochybné, že miera zásahu do osobnostných práv je v danom prípade nepomerne nižšia. Zo strany žalovanej nebolo zistené žiadne úmyselné konanie, ktoré by odôvodňovalo zvýšenie náhrady.

73. Vzhľadom na všetky uvedené skutočnosti súd uložil žalovanej povinnosť zaplatiť žalobcovi 2) nemajetkovú ujmu vo výške 2 000,- eur do troch dní od právoplatnosti rozsudku.
74. O trovách strán, súd rozhodol podľa § 255 ods. 1 CSP, podľa ktorého súd prizná strane náhradu trov konania podľa pomeru jej úspechu vo veci.
75. Žalobca 1) bol v konaní neúspešný, preto súd výrokom II. priznal žalovanej nárok na náhradu trov konania proti žalobcovi 1) v rozsahu 100%.
76. Žalobca 2) bol úspešný, čo do právneho základu, pričom výška náhrady nemajetkovej ujmy závisela od úvahy súdu, preto súd výrokom V. priznal úspešnému žalobcovi 2) nárok na náhradu trov konania proti žalovanej v rozsahu 100%.

Poučenie:

Odvolanie sa podáva v lehote 15 dní od doručenia rozhodnutia na súde, proti ktorého rozhodnutiu smeruje. Ak bolo vydané opravné uznesenie, lehota plynie znovu od doručenia opravného uznesenia len v rozsahu vykonanej opravy.

V odvolaní sa popri všeobecných náležitostiach podania uvedie, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa napáda, z akých dôvodov sa rozhodnutie považuje za nesprávne (odvolacie dôvody) a čoho sa odvolateľ domáha (odvolací návrh).

Rozsah, v akom sa rozhodnutie napáda, môže odvolateľ rozšíriť len do uplynutia lehoty na podanie odvolania. Odvolacie dôvody a dôkazy na ich preukázanie možno meniť a dopĺňať len do uplynutia lehoty na podanie odvolania.

Odvolanie možno odôvodniť len tým, že
a) neboli splnené procesné podmienky,
b) súd nesprávnym procesným postupom znemožnil strane, aby uskutočňovala jej patriace procesné práva v takej miere, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces,
c) rozhodoval vylúčený sudca alebo nesprávne obsadený súd,
d) konanie má inú vadu, ktorá mohla mať za následok nesprávne rozhodnutie vo veci,
e) súd prvej inštancie nevykonal navrhnuté dôkazy, potrebné na zistenie rozhodujúcich skutočností,
f) súd prvej inštancie dospel na základe vykonaných dôkazov k nesprávnym skutkovým zisteniam,
g) zistený skutkový stav neobstojí, pretože sú prípustné ďalšie prostriedky procesnej obrany alebo ďalšie prostriedky procesného útoku, ktoré neboli uplatnené, alebo
h) rozhodnutie súdu prvej inštancie vychádza z nesprávneho právneho posúdenia veci.

Odvolanie proti rozhodnutiu vo veci samej možno odôvodniť aj tým, že právoplatné uznesenie súdu prvej inštancie, ktoré predchádzalo rozhodnutiu vo veci samej, má vadu uvedenú v odseku 1, ak táto vada mala vplyv na rozhodnutie vo veci samej.

Ak povinný dobrovoľne nesplní, čo mu ukladá vykonateľné rozhodnutie, oprávnený môže podať návrh na vykonanie exekúcie podľa osobitného zákona (zákon č. 233/1995 Z. z. o súdnych exekútoroch a exekučnej činnosti v znení neskorších predpisov); ak ide o rozhodnutie o výchove maloletých detí, návrh na súdny výkon rozhodnutia.
Ak povinný dobrovoľne nesplní, čo mu ukladá vykonateľné rozhodnutie, pri ktorom vznikla poplatková povinnosť zaplatiť súdne poplatky, trovy trestného konania, pokuty, svedočné, znalečné a iné náklady súdneho konania, vedie sa výkon rozhodnutia z úradnej moci
(zákon č. 65/2001 Z.z. o správe a vymáhaní súdnych pohľadávok v znení neskorších predpisov).